

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

TANIM

Çeşitli gıda ve sanayi ürünlerinin uygun ortamlarda özelliklerini yitirmeden saklanması amacıyla kullanılan soğutma sistemleri ile binalardaki ısıtma ve soğutma sistemlerinin üretim montaj, bakım ve onarımını yapan kişidir.

A- GÖREVLER

İş süreçlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurallarına, çevre koruma düzenlemelerine, mesleğin verimlilik ve kalite gerekliliklerine uygun olarak;

- İş organizasyonu yapar,
- Soğutma ve iklimlendirme amacıyla kullanılan araç, cihaz, teçhizat ve makineleri hazırlanmış projeye uygun, verimli ve ekonomik yöntemler kullanarak kurar, kontrol ve ayarlarını yaparak devreye sokar ve kullanıma hazır durumda teslim eder,
- Kurulmuş soğutma ve havalandırma cihaz ve tesisatlarının düzenli bakımını yapar,
- Soğutma ve havalandırma cihaz ve tesisattaki bozukluğu saptar, giderilmesi için arızalı parçaları tamir eder ya da yerine yenisini takarak gerekli onarımı gerçekleştirir,
- Soğutma ve havalandırma cihazlarının gaz verme basıncını ayarlar, uygun vakumlama işlemlerini, izolasyonunu, kaçak testlerini ve diğer kontrollerini yapar,
- Soğutma ve havalandırma sistemleriyle ilgili komple montaj resimlerini ve şemalarını inceler, doğru olarak okur ve çizebilir, uygulama alanlarına aktarabilir,
- Makine ve teçhizatı bakımlı ve düzenli kullanır ve devamlı kullanıma hazır durumda bulundurur,
- Mesleki gelişim faaliyetlerinde bulunur.

KULLANILAN ARAÇ GEREÇ VE EKİPMAN

- Kompresör, kondanser, evaparetör, expention valf, kılcal boru, drayer, reziver, yağ seperatörü gibi soğutma devresi elemanları,
- Gözetleme camı, yüksek ve alçak basınç manometreleri, termostat, yüksek ve alçak basınç anahtarı, filtre, termometre, ağırlık valfi, selonoit valf gibi aksesuar ve kontrol elemanları,
- Vakum pompası, şarj silindiri, manifold, soğutucu tüpleri, servis lokma takımı, boru bükme aparatı ve yayları vb. takımlar,
- Oksi-asetilen, elektrik ark, gümüş kaynağı gibi kaynak setleri,
- İzolasyon malzemeleri, bakır borular ve bağlantı elemanları.

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

B- MESLEĞİN GEREKTİRDİĞİ GENEL ÖZELLİKLER

Soğutma ve havalandırmacı olmak isteyenlerin;

- Dikkatli, tedbirli ve sorumluluk sahibi,
- Makine parçaları arasındaki ilişkiyi ve şekil ilişkilerini algılayabilen,
- İşbirliğine ve ekip çalışmasına yatkın

kişiler olmaları gerekir.

C- ÇALIŞMA ORTAMI VE KOŞULLARI

Soğutmacı ve havalandırmacılar görevlerini;

- Atölyelerde ve sistemin kurulacağı binalarda, marketlerde, soğuk hava depolarında, evlerde ve işyerlerinde vb. değişik mekânlarda yürütürler.
- Çalışılan ortam çoğu zaman kapalı, sıcak veya soğuktur. Yüksek ve tehlikeli yerlere çıkmaları gerekebilir.
- Genellikle ayakta çalışırlar.
- Çalışırken ağır cihazları kaldırma, taşıma, çekme, itme, yerine koyma veya yerinden çıkarma gibi bedensel güç harcayabilirler.
- El aletleri ile çalışırken incinme, burkulma, çizik, kesik ve çeşitli basit yanık gibi yaralanmalarla karşılaşabilirler.
- Bu meslekte çalışanlar işveren, usta, müşteri ve diğer meslek elemanları ile iletişim halindedirler.

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

D- MESLEK EĞİTİMİ

MESLEK EĞİTİMİNİN VERİLDİĞİ YERLER

Mesleğin eğitimi yeterli müracaat olması durumunda tüm mesleki eğitim merkezlerinde Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme alanı “Soğutma Sistemleri” dalında kalfalık ve ustalık eğitimleri verilmektedir.

Ayrıca mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumların Tesisat Teknolojisi ve İklimlendirme alanı, “Soğutma Sistemleri” dalında da bu mesleğin eğitimi verilmektedir.

MESLEK EĞİTİMİNE GİRİŞ KOŞULLARI

Çıraklık eğitimine başlayabilmek için;

- En az ortaokul mezunu olup zorunlu eğitim çağında olanlar eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.
- Kayıt yaptıracak öğrencilerin sağlık durumlarının ilgili mesleğin öğrenimine elverişli olması gerekir. Bu durum, programın özelliğine göre gerektiğinde, sağlık/sağlık kurulu raporuyla belgelendirilir.
- 14 yaşını doldurmuş olmak,
- Eğitim görmek istediği meslekte bir işyeri bulmak ve işvereni ile çıraklık sözleşmesi imzalamak gerekmektedir.

EĞİTİMİN SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Mesleğinin eğitim süresi ilköğretimden sonra 4 yıldır. Eğitimin 3 yılı kalfalık, 1 yılı ustalık eğitimidir.

Mesleğin seçimi 9. sınıfta yapılır. Ortak genel kültür dersleri ve meslek dersleri her sınıf seviyesinde verilmektedir.

Eğitim haftada 1 gün mesleki eğitim merkezlerinde, 4 gün çıraklık sözleşmesi yapılan işyerlerinde verilmektedir.

Çıraklık ve mesleki eğitim kapsamında ders programı genel bilgi dersleri ile meslek bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Teorik olarak verilen bilgilerin yanında, işyerinde de usta öğreticinin gözetimi altında pratik çalışması yapılmaktadır.

EĞİTİM SONUNDA ALINAN BELGE-DİPLOMA

Meslek eğitiminin 11. sınıfını başarı ile tamamlayanlara kalfalık belgesi, 12. sınıfı başarı ile tamamlayanlara ise ustalık belgesi verilir. Fark derslerini tamamladıkları takdirde meslek lisesi diploması ve mesleğiyle ilgili işyeri açma belgesi alırlar.

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

E- ÇALIŞMA ALANLARI VE İŞ BULMA OLANAKLARI

Meslek elemanları; soğutma ve havalandırma sistemlerini imal eden işletmelerde, çeşitli markalara ait soğutma ve havalandırma cihazlarının satış ve montajını birlikte yapan bayiliklerde, soğutma ve havalandırma sistemlerinin montaj, bakım ve onarım yetkili servislerinde, büyük işyerleri, fabrika, kapalı alışveriş merkezleri vb. yerlerde kurulu bulunan ilgili sistemlerin bakım, onarım işlerinde çalışabilirler.

Ustalık eğitimini tamamlayarak ustalık belgesi alanlar gerekli sermayeye sahip olurlarsa kendi işyerlerini de açabilirler.

F- EĞİTİM SÜRESİNCE VE EĞİTİM SONRASI KAZANÇ

EĞİTİM SÜRESİNCE

- 3308 sayılı “Mesleki Eğitim Kanunu” gereğince, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 30’undan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde 15’inden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde 30’undan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12’nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde 50’sinden aşağı olmamak üzere ücret ödenir.
- Eğitim gören öğrencilerin iş kazası ve meslek hastalıkları ile ilgili sigorta primleri devletçe karşılanır.
- Öğrenciler, mesleki eğitim yaptıkları işletmelerin sosyal imkânlarından faydalanır.

EĞİTİM SONRASI

Kamu sektöründe istihdam edilenler tabi olunan mevzuata göre maaş alırlar.

Özel sektörde çalışanların asgari ücretten başlayan kazanç durumu, çalışılan işyerinin büyüklüğü, kişinin tecrübesi, bilgisi, yeteneği, çalışma kapasitesi ve sektörün ücret düzeyine göre değişebilmektedir.

Kendi adına bakım-onarım-montaj servisi açanların kazançları aldığı işle orantılı olarak değişmek.

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

G- MESLEKTE İLERLEME

MESLEKİ EĞİTİMDE İLERLEME

Mesleki Eğitim Merkezinden diploma alarak mezun olanlara, alanın/bölümün devamı niteliğinde olan ve YKS Kılavuzunda belirtilen yükseköğretim (ön lisans/lisans) programlarını tercih ettikleri takdirde ek puan verilmektedir.

Ayrıca mezunlar, yükseköğretime giriş sınavlarında başarılı oldukları takdirde, YKS Kılavuzunda belirtilen programlara yerleştirilebilirler.

Çeşitli eğitim ve kurslara katılarak mesleki bilgi ve beceriler artırılabilir.

İŞ HAYATINDA İLERLEME

- Bağımsız işyeri açabilirler.

BENZER MESLEKLER

- Bakım onarım elektrikçisi
- Sıhhi tesisatçı
- Soğutma ve iklimlendirme teknisyeni

SOĞUTMACI VE HAVALANDIRMACI (İKLİMLENDİRME)

H- EK BİLGİLER

I- KAYNAKÇA

- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü “Soğutma ve İklimlendirme (Havalandırma)” Meslek dalı eğitim programı,
- 3308 sayılı Çıraklık ve Mesleki Eğitim Kanunu,
- MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği,
- Metal Sanayii İş Gruplandırma Sistemi (MESS),
- Meslekle ilgili işyeri yetkilileri,
- “Çıraklık ve Yaygın Eğitim Faaliyetleri” Milli Eğitim Bakanlığı Çıraklık ve Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğü Ankara – 1999,
- Meslek elemanları,
- Çıraklık eğitimi program kitapçığı,
- Uluslararası Standart Meslek Sınıflaması-ISCO 08,
- Meslek Danışma komisyonu (MEDAK) Üyesi Kuruluşlar.

İ -AYRINTILI BİLGİ İÇİN

- İlgili eğitim kurumları,
- <https://kariyerkapisi.cbiko.gov.tr/>,
- Türkiye İş Kurumu web sayfası www.iskur.gov.tr,
- Mesleğim Hayatım web sitesi <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/>,
- T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, <http://www.osym.gov.tr/> ,
- Bünyesinde “Meslek Bilgi Merkezi” Bulunan Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri/Hizmet Merkezleri.

Bu dosya, meslek seçme aşamasında olan gençleri bilgilendirme amaçlı olup, meslek mensupları, işyerleri, mesleğin eğitim yerleri ve meslek odalarından bilgi alınarak oluşturulmuştur.